

Ontbinding prestatiecontract wegens bereiken maximale boete

Publicatiedatum: 07-07-2026

Dit geschil gaat over een prestatiecontract onder vigueur van de UAV-GC 2005 voor vaargeulenonderhoud. Op basis van de vraagspecificatie is aanneemster jegens de Staat gehouden binnen bepaalde termijnen herstel te starten en af te ronden indien het nautisch profiel van de vaarroute of haven niet voldoet, onder verbeurte van een boete van € 5.000,- per uur indien de termijnen worden overschreden. Volgens de Staat is van als gevolg van overschrijding van de termijnen de maximale boete verbeurd. Ook roept de Staat het contractuele ontbindingsrecht in. Aanneemster betwist het verbeuren van de boete en stelt dat de ontbrekende ontbinding kwalificeert als opzegging als bedoeld in par. 16 lid 8 UAV-GC.

Eisen vraagspecificatie

In de eis UV490 van de vraagspecificatie is kort gezegd bepaald dat de Staat maandelijks een survey verzorgt, waarvan de data ter beschikking worden gesteld van aanneemster. Verder is in deze eis bepaald dat wanneer de surveydata voor aanneemster niet toereikend zijn, zij zelf aanvullend een survey moet verrichten. Uit het surveyplan van aanneemster volgt dat aanneemster ongeveer eens per maand aanvullende surveywerkzaamheden zal verrichten.

In eis UV580 is kort gezegd een boete neergelegd die wordt verbeurd indien de maximale responstijd voor start herstel (48 uur) of de maximale hersteltijd (72 uur) niet wordt gehaald, indien op basis van periodieke surveys van opdrachtgever en/of opdrachtnemer wordt geconstateerd dat het nautisch profiel niet voldoet.

Ontbinding

De kern van dit geschil betreft de vraag of de Staat de overeenkomst heeft mogen ontbinden. Wanneer die vraag ontkennend wordt beantwoord, kan de Staat instemmen met het standpunt van aanneemster dat de beëindiging van de overeenkomst moet worden aangemerkt als een opzegging van de overeenkomst in de zin van par. 16 lid 8 UAV-GC, aldus arbiters.

De belangrijkste vraag die partijen in dit kader verdeeld houdt is of (standpunt aanneemster) alleen de Staat periodieke surveys moest uitvoeren in de zin van eis UV580 van de vraagspecificatie, of (standpunt de Staat) dat ook de surveys van aanneemster 'meetellen' en dus kunnen leiden tot een boete. Aanneemster heeft ter zitting erkend dat wanneer zou worden geoordeeld dat haar peilingen moeten worden meegenomen (dus moeten worden aangemerkt als periodieke surveys) de maximum boete is bereikt.

Aanneemster stelt dat alleen de in UV580 bedoelde periodieke surveys van invloed kunnen zijn op de boeteregeling. Aanneemster betwist dat zij op grond van de overeenkomst gehouden was periodieke surveys uit te voeren in de zin van UV580. In eis UV490 van de vraagspecificatie is bepaald dat de Staat maandelijks een survey verzorgt, waarvan hij de data ter beschikking stelt aan aanneemster. Wanneer de surveydata van de Staat voor aanneemster niet toereikend waren, diende aanneemster aanvullende surveys te verrichten. Volgens

aanneemster waren de surveys van de Staat echter steeds toereikend. Uit het surveyplan blijkt niet dat de hierin omschreven aanvullende surveywerkzaamheden gezien moeten worden als contractuele surveys in het kader van UV580. Aanneemster wijst erop dat in haar oorspronkelijke surveyplan de door haar uit te voeren periodieke peilingen nog als 'contractpeilingen' werden aangeduid, maar in haar aangepaste plan is die term vervangen door de term 'werkpeilingen.'

Arbiters stellen voorop dat het doel van de overeenkomst het veilig kunnen gebruiken van vaarwegen is en dat ook het monitoren en informeren over de toestand van de vaarwegen tot de werkzaamheden behoren. Het is aan aanneemster om aan te tonen dat aan de eisen wordt voldaan, zoals ook blijkt uit de nota van inlichtingen: op de vraag of met de periodieke survey uit de vraagspecificatie surveys van de opdrachtgever of van de opdrachtnemer worden bedoeld is geantwoord dat het aan opdrachtnemer is om aan te tonen dat de vaarwegen voldoen aan de eisen op basis van periodiek gevalideerde surveys en dat het aan opdrachtnemer is te bepalen welke surveys hiervoor worden gebruikt. Dat aanneemster dit ook zo heeft begrepen volgt volgens arbiters ook uit het plan van aanpak van aanneemster. Ook uit het door aanneemster opgestelde afwijkingenrapport blijkt dat de Staat en aanneemster afzonderlijk van elkaar een verondieping hebben geconstateerd en vermeldt ook het baggerprogramma dat zowel de Staat als aanneemster peilingen hebben uitgevoerd waarbij knelpunten zijn geconstateerd.

Dat aanneemster in haar aangepaste surveyplan de term 'contractpeilingen' heeft vervangen voor 'werkpeilingen' maakt dit volgens arbiters niet anders; de wijzigingen van een enkele term in een na aanbesteding en gunning opgesteld document wijzigt niet de inhoud van de overeenkomst. Verder zien arbiters niet in waarom niet op basis van de eigen peilingen van aanneemster kon worden aangetoond dat de vaarwegen voldeden. Dat betekent dat de resultaten van zowel de periodieke peilingen van de Staat als die van aanneemster kunnen leiden tot het opleggen van de boete, nog daargelaten, aldus arbiters, dat UV580 ook uitdrukkelijk periodieke surveys van opdrachtgever en/of opdrachtnemer vermeldt.

Gelet op het voorgaande staat vast dat de maximum boete van € 784.000,- is bereikt en dat de Staat op grond van art. 16 lid 1 van de overeenkomst gerechtigd was de overeenkomst te ontbinden. De vordering in conventie van aanneemster, die is gebaseerd op de stelling dat géén sprake is van ontbinding maar van opzegging, wordt afgewezen.

Schade

In reconventie vordert de Staat vergoeding van geleden schade. Op grond van artikel 16 van de overeenkomst is de Staat na ontbinding gerechtigd het werk en/of het meerjarig onderhoud te voltooien en heeft de Staat recht op schadevergoeding, waaronder vergoeding van eventuele extra kosten die om het werk en/of het meerjarig onderhoud te voltooien. De Staat vordert in dit verband een bedrag van € 7.042.272,33, opgebouwd uit een zestal bedragen, waarvan de eerste vier niet (langer) door aanneemster worden betwist. De twee laatste posten (het bedrag van het nieuwe prestatiecontract en het bedrag dat de Staat naar eigen zeggen verschuldigd zou zijn indien niet zou zijn ontbonden) betwist aanneemster wel; het bedrag van het nieuwe prestatiecontract is volgens aanneemster te hoog (niet € 8.710.112,33 maar € 5.694.777,84 en het bedrag dat de Staat verschuldigd zou zijn indien niet zou zijn ontbonden is volgens haar te laag (niet € 7.745.692,64 maar € 10.831.960,82).

Ter zake het eerste bedrag (nieuw prestatiecontract) oordelen arbiters over een aantal door aanneemster gestelde posten die volgens aanneemster in mindering moeten worden gebracht: een contractwijziging, een wijziging van de 'MKI-waardering' en 'MKI-eisen', een (hoger) bedrag aan indexering van brandstofkosten, een bedrag wegens het extrapoleren van het door de Staat genoemde indexatiebedrag voor de resterende duur van het contract met aanneemster en een 'HVO-correctie'. De lezer zij verwezen naar het vonnis voor wat betreft de beoordeling van deze posten. Hetzelfde geldt voor de beoordeling van de door partijen betrokken stellingen over de hoogte van het bedrag dat de Staat verschuldigd zou zijn wanneer aanneemster het werk zou hebben voortgezet. Arbiters stellen na de beoordeling van een en ander de bedragen vast waar de Staat bij wijze van vergoeding van geleden schade aanspraak op kan maken en veroordelen aanneemster in reconventie tot betaling.

mr. H.P.C. (Hugo) Goedegebure

[Lexence advocaten & notarissen](#)

Scheidsgerecht: mr. R.J.Q. Klomp, ing. J. Knol, ing. J.C. Visser

Gemachtigde eiser in conventie, verweerder in reconventie, aanneemster: mr. J. Haest

Gemachtigde verweerder in conventie, eiser in reconventie, de Staat: mr. M. Vink

Bron: RvA 11 juni 2026, No. 37.761

11-06-2026